

”Lisää LEIF elämäsi – Add LEIF into your Life!”

LEIF eli Life and Education in Finland on Kansanvalistusseuran lehtiperheeseen syntynyt uusi lehti. LEIF jatkaa uudessa muodossa ja uudistetuin sisällöin 27 vuoden ajan ilmestyneen Adult Education in Finland -lehden jalanjäljillä. Sen vuoksi uuden lehden nimen jatkeena on vuosikertamerkintä ”Vol. 28”.

Nimensä mukaisesti lehden on määrä kattaa vanhaa Adultia laajempi alue: kasvatusta kaikkien aina varhaiskasvatuksesta aikuisväestön koulutuskysymyksiin. Aikuiskasvatusta ei kuitenkaan syrjäytetä: numero 2/91 omistetaan kokonaisuudessaan aikuiskasvatukselle ja aihetta viljellään suppeammassa määrin myös muissa numeroissa.

Historiallisen ykkösnumeronsa LEIF omisti suomalaiselle yliopistolle ja nosti erityisesti valokuvillaan 350-vuotiaan Helsingin yliopiston. Näkökulma oli mahdollisimman pitkälle ulkoma-

laisen: mitä ja miten ulkomaalaiset voivat tulla opiskelemaan Suomen yliopistoihin, millaisena täällä työskentelevä, ulkomainen tutkija- ja opettajakunta kokee Suomen ja tšekäläisen yliopistonsa, mikä on suomalaiselle yliopistolle ominaista ja mitä meidän kannattaa kertoa maailmalle omasta korkeimman tason opetuksestamme.

Kakkosnumero pohti yleissivistystä.

LEIF:n sisaruksia Suomessa ovat Books from Finland, taideteollisuuden ja muotoilun Form Function Finland ja viime vuonna alkanut, liikuntaa ja urheilua esittelevä. Motion in Finland. LEIF:n toimittaja on **Jussi T. Koski** (27) ja päätoimittaja on valtiotieteen tohtori, pääsihteeri **Christoffer Grönholm**. Toimitus löytyy osoitteesta: Kansanvalistusseura, Museokatu 18 A 2, 00100 Helsinki, puh. 90-441 602.

Aikuiskoulutusneuvosto 1991–93

Valtioneuvosto on nimittänyt aikuiskoulutusneuvoston vuosiksi 1991–93. Kokoonpano on seuraava:

Puheenjohtajana Helsingin suomalaisen työväenopiston rehtori **Risto Kuosmanen** (kok), pääsihteerinä projektisihteeri **Jorma Ahola** opetusministeriöstä ja jäsenenä:

Risto Kuosmanen varajäsenenään opintojohtaja **Tapani Ranki**, kansanedustaja **Iiris Hacklin** (sdp) varajäsenenä kansanedustaja **Jukka Gustafsson**, koulutussihteeri **Jari-Pekka Jyrkänne** (SAK) varajäsenenä rehtori **Veikko Mäenpää**, apulaisjohtaja **Kari Purhonen** (STK) varajäsenenä koulutuspoliittinen asiamies **Paula Kilpeläinen**, osastopäällikkö **Aslak Lindström** (OAJ) varajäsenenä koulutusasiain sihteeri **Jouko Siitonen**, kansanedustaja **Tytti Isohookana-Asunmaa** (kesk) varajäsenenä koulutoimentarkastaja **Tapio Ruottinen**, pääsihteeri **Pentti Öhman** (TSL) varajäsenenä rehtori **Mauno Kuusela**, tutkija **Pirkko Remes** (Jyväskylän yliopisto) varajäsenenä koulutussihteeri **Arja Pitkänen**, pääsihteeri **Jukka Tainio** (KSL) varajä-

senenä rehtori **Asko Räsänen**, johtaja **Markku Markkula** (TKY) varajäsenenä rehtori **Matti Taanila**, rehtori **Ulla-Maj Jern** (Korsholms landbrukskolor) varajäsenenä vararehtori **Stefan Johansson**, kansanedustaja **Riitta Uosukainen** (kok) varajäsenenä kansanedustaja **Keijo Jääskeläinen** ja toiminnanjohtaja **Petri Pohjonen** (Ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten liitto) varajäsenenä koulutussihteeri **Ismo Suksi**.

Pysyvät asiantuntijat ovat: apulaisosastopäällikkö **Olavi Alkio**, suunnittelu-päällikkö **Liecki Lehtisalo**, vt. osastopäällikkö **Arja Mäkeläinen**, vt. osastopäällikkö **Annetta Linjeström**, toimistopäällikkö **Simo J. Laakso**, projektisihteeri **Kirsti Kylä-Tuomola**, erikoistutkija **Arto Koho**.

Aikuiskoulutusneuvoston tehtävänä on toimia opetusministeriön alaisena asiantuntijaelimenä aikuiskoulutuksen ja sen eri alojen kehityksen koordinoimiseksi.

Oikeusasiamiehen päätös KVS:n valtionapukanteluun

Kansanvalistusseura kääntyi vuoden 1989 lopulla eduskunnan oikeusasiamiehen puoleen kansanopistojen valtionapujen loppusuoritusten viivästyistä koskevassa asiassa. Oikeusasiamies antoi asiaa koskevan päätöksen 31.1.1990.

Päätöksessä todetaan, että valtionapuviranomaisen tavoitteena on ollut suorittaa loppuerät vuoden sisällä valtionapuhakemuksen saapumisesta. Tähän tavoitteeseen — jota oikeusasiamies pitää varsin pitkänä, kun otetaan huomioon lainsäädännön tarkoitus ja hallinnolta edellytettävä joutuisuuden periaate — ei ole päästy. Asiaan vaikuttavina syinä mainitaan valtionapuhakemusten käsittelyn suuritoisuus ja määrärahojen riittämättömyys.

Oikeusasiamies ei pidä kouluhallituksen toimintaa kansanopistojen valtionavusta annetun lain tai asetuksen vastaisena, koska laki ei aseta maksatukselle määräaika. Tilanne ei päätöksen mukaan kuitenkaan ole sopusoinnussa lainsäädännön tarkoituksen eikä hyvän hallintomenettelyn kanssa.

Päätöksessä viitataan kuntien ja kuntainliittojen valtionosuuksista säädettyyn lakiin, jonka mukaan valtionapujen loppueristä suoritetaan 90 prosentin suuruinen osuus kahden kuukauden kuluessa selvityksen saamisesta ja jäännös tarkastuksen jälkeen. Oikeusasiamies esittää käsityksensä, että kansanopistojen valtionapulainsäädäntöä tuli muuttaa tämän periaatteen mukaisesti.

— Saatan arvostelevan käsitykseni nykyisestä epätydyttävästä tilanteesta opetusministeriön tietoon ja korostan säädösten muutostarvetta edellä sanotussa suhteessa, päätöksessä todetaan.

Oikeusasiamiehen päätöksellä arvioidaan olleen merkittävä vaikutus kansanopistolain muutoksessa, joka tuli voimaan 15.1.1991. Uuden asetuksen mukaan kouluhallituksen tulee maksaa noin 90 prosenttia valtionavun loppuerästä neljän kuukauden kuluessa tilityksen jättämisestä. Säädöstä sovelletaan ensimmäisen kerran vuoden 1991 valtionapuihin.

Vapaan sivistystyön vuosikirja aikuiskasvatuksen klassikoista

Vapaan sivistystyön 32. vuosikirja on ilmestymässä. ”Valistus — sivistys — kasvatust” -teos esittelee aikuiskasvatuksen klassikoiden ajattelua. **Jukka Tuomiston** ja **Rainer Aaltosen** kokoomassa artikkelikokoelmassa esitellään 16 klassikon ajatuksia lähtien J. W. Snellmanista ja päätyen Helle Kannilaan ja Kosti Huuhkaan.

Muut aikuiskasvatuksen uranuurtajat ja ajattelijat ovat Yrjö-Sakari Yrjö-Koskinen, Santeri Alkio, Aukusti Dahlberg, Severi Nyman (Nuormaa), Niilo Liakka, Zachris Castrén, Väinö Voionmaa, Yrjö Kallinen, Ville Lehtola, T.I. Wu-

renrinne, Yrjö Länsiluoto, Urpo Harva ja R.H. Oittinen.

Artikkelit sisältävät sekä aatepoliittista pohdiskelua että valistus- ja sivistystyöstä käytyä keskustelua.

Teosta on tilattavissa Kansanvalistusseurasta hintaan 133 markkaa + postituskulut.

33. vuosikirjan teemana on vuorostaan *ympäristökasvatus*. Vuosikirjaa julkaisevat Aikuiskasvatuksen Tutkimusseura ja Kansanvalistusseura. Kirjan kustantaa Kirjastopalvelu Oy.

Pekka Sallila Kansanvalistusseuran veturiksi

Kansanvalistusseuran toiminnanjohtajana aloitti helmikuun alusta valtiotieteen maisteri Pekka Sallila (42). Pekka Sallila siirtyi uuteen tehtäväänsä Maaseudun Sivistysliitosta, jonka toiminnanjohtaja hän oli kymmenen vuotta.

Säätiöpohjainen Kansanvalistusseura koostuu kolmesta yksiköstä: keskustoimistosta, etäopetusta antavasta KVSK-kirjeopistosta sekä lähiopetusta antavasta Oriveden Opistosta. Oriveden Opiston alaisena toimivat Topelius-Akatemia ja Klemetti-opisto.

Aulis Alanen eläkkeelle

Tampereen yliopiston aikuiskasvatuksen professori Aulis Alanen siirtyi eläkkeelle tammi-kuun alussa. Yliopistouransa Alanen aloitti jo 1960-luvun alkupuoliskolla toimien Yhteiskunnallisessa Korkeakoulussa kansansivistysopin assistenttina. Työskenneltyään muutaman vuoden Kansanvalistusseuran kirjeopiston rehtorina Alanen palasi 1970-luvun alussa takaisin Tampereen yliopistoon, missä hän toimi sekä aikuiskasvatuksen lehtorina, apulaisprofessorina että professorina. Alanen on ollut parin viimeisen vuosikymmenen ajan aikuiskasvatuksen keskeinen valtakunnallinen asiantuntija ja vaikuttaja maassamme.

Eläkkeelle siirtyminen ei merkitse Aulikselle vetäytymistä kaikesta toiminnasta, vaan hän jatkaa edelleen mm. Aikuiskasvatuksen Tutkimusseuran esimiehenä ja Aikuiskasvatus -lehden toimituskunnan jäsenenä. On selvää, että kirjoitustyö muodossa tai toisessa kuuluu Auliksen elämään. Nyt siihen tarjoutuu hyvä tilaisuus, kun voi itse päättää mitä ja milloin kirjoittaa.

Samalla kun lehden toimituskunta toivottaa Aulis Alaselle monia virkistäviä ja elämänmukaisia eläkevuosia, niin toivomme myös, että yhteistyömme jatkuu edelleen ja voimme turvautua jatkossakin hänen asiantuntemukseensa.

Aikuiskasvatuksen professorin viran hakijat

Tampereen yliopistossa haettavana olevaa aikuiskasvatuksen professorin virkaa ovat hakenneet määräaikaan mennessä seuraavat henkilöt:

FT Annikki Järvinen, KT Eero Pantzar, YTT Matti Parjanen, KT Risto Rinne, FT Jukka Tuomisto, KT Juha Varila ja FT Mauri Åhlberg.

Rauni Rautavuori palkittiin kansalaistoiminnasta

Kansanvalistusseuran vuoden 1990 palkinto annettiin joulukuussa porilaiselle opettajalle Rauni Rautavuorelle. Perustelujen mukaan Rauni Rautavuori on yhä harvinaisemmaksi käyvä esimerkki aktiivista ja tarmokkaasta ihmisestä, jonka työtä ohjaa humaani, pyyteetön pyrkimys kanssaihminen auttamiseen.

Rautavuori on tehnyt laaja-alaisen elämäntyön monien solidaarisuustyötä ja kansainvälisyyskasvatusta tekevien kansalaisjärjestöjen piirissä varsinaisen työnsä, äidinkielen opettajan viran ohes-

sa. Rautavuorta luonnehditaan kapasiteetiltaan laaja-alaiseksi, energiseksi, sydämelliseksi ja auttavaksi ihmiseksi, jonka kaltaisten ihmisten elämäntapa luo toivoa vapaan kansalaistoiminnan mahdollisuuksista yhteiskunnallisessa toiminnassa.

Palkinto on jaettu vuodesta 1974 lähtien, jolloin Kansanvalistusseura täytti sata vuotta. Ennen Rautavuorea palkinnon sai tanssitaiteilija Jorma Uotinen.

Aikuiskasvatuksen Tutkimusseuran vuosikokous

Tutkimusseura järjesti 7.12.1990 pidetyn 50-vuotisjuhlatilaisuuden jälkeen esitelmätillaisuuden, jossa Linköpingin ja Vancouverin yliopistojen professori Kjell Rubenson luennoi ai-

kuiskasvatustutkimuksen kansainvälisistä kehitysnäkymistä. Seuran uusiksi kunniajäseniksi kutsuttiin Aarne Laurila ja Arvo Oksanen.